

Principi i standardi

zaštite investicija u sporazumima o unaprjeđenju i zaštiti investicija
koje zaključuje Bosna i Hercegovina

Imajući u vidu značajne promjene koje je investicioni režim reflektovan u međunarodnim sporazumima o zaštiti investicija doživio u svijetu u posljednjih deset godina;

Svjesni ogromnog broja međunarodnih investicionih tužbi koje su investitori podnijeli protiv država domaćina investicije tražeći zaštitu prava i kompenzaciju po odredbama tih sporazuma;

Suočavajući se sa rastućim brojem arbitražnih investicionih tužbi koje su investitori po sporazumima o zaštiti investicija koji su na snazi pokrenuli protiv Bosne i Hercegovine, kao i ogromnih zahtjeva za monetarnu kompenzaciju po tim tužbama;

Vodeći računa o najvažnijim procesima koji su u svijetu vode na multilateralnom nivou u oblasti zaštite okoliša, borbe protiv klimatskih promjena, globalnog zagrijavanja, energetske tranzicije, ostvarivanja ciljeva održivog razvoja, zaštite ljudskih i radnih prava i slično, u kojima Bosna i Hercegovina učestvuje ili je već preuzela obaveze potpisivanjem ugovora ili pristupanjem konvencijama (poput Energetske zajednice, Pariškog sporazuma, Agende 2030 itd.);

Uvažavajući potrebu Bosne i Hercegovine, kao države domaćina investicija, za uravnoteženjem prava i obaveza u sporazumima sa pravima i obavezama investitora;

Imajući u vidu činjenicu da Bosna i Hercegovina ima 42¹ sporazuma o zaštiti investicija koji su na snazi, koji su zaključeni u periodu od 1995. godine do 2011. godine, što znači da sadrže široke i neprecizne odredbe, nemaju odredbe o područjima poput energetske tranzicije, klimatskih promjena, ljudskih i radnih prava, korporativne odgovornosti i slično;

Svjesni da se ova vrsta sporazuma zaključuje na periode od više decenija, a da se u slučaju otkazivanja zaštita postojećih investicija produžava za naredni period od deset i više godina, uključujući i pravo na pokretanje sporova protiv Bosne i Hercegovine u tom dodatnom periodu;

Utvrđuju se sljedeći principi i standardi koji će neizostavno biti sadržani u sporazumima o zaštiti investicija o kojima Bosna i Hercegovina, u skladu sa procedurom propisanom Zakonom o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“, 29/00 i 32/13), bude vodila pregovore nakon njihovog usvajanja.

1. ***Zaštita investicija*** – Imajući u vidu činjenicu da su strana ulaganja zaštićena u Bosni i Hercegovini prema zakonima Bosne i Hercegovine, svrha zaključivanja ovih sporazuma je dodatno regulisanje prava i obaveza investitora i njihovih investicija jedne ugovorne strane na teritoriji druge ugovorne strane. Osnovni standardi zaštite koji su sadržani u ovim sporazumima su: pošten i pravičan tretman, puna zaštita i sigurnost, tretmani nediskriminacije (nacionalni tretman i tretman najpovlaštenije nacije), sloboda transfera, zaštita od nezakonite eksproprijacije i adekvatna kompenzacija. Proceduralnim odredbama sporazuma regulišu se prava investitora, ali i države domaćina investicije da traži zaštitu svojih prava pred domaćim sudovima i međunarodnim arbitražnim tribunalima.

2. ***Održivi razvoj*** – U septembru 2015. godine se Bosna i Hercegovina, skupa sa 192 države članice Ujedinjenih naroda, obavezala da će provesti Agendu 2030 za održivi razvoj (Agenda 2030), koja se sastoji od 17 ciljeva održivog razvoja i 169 podciljeva. Dokument Agenda 2030 među tri ključna principa naglašava „integraciju svih aspekata održivog razvoja, što podrazumijeva ravnomjeran ekonomski rast uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa, uz istovremeno kreiranje pravednog društva i smanjenje nejednakosti.“ Shodno tome, održivi razvoj je jedan od osnovnih principa koji čini okosnicu razvoja Bosne i Hercegovine u ekonomskom, ali i svakom drugom smislu;

3. ***Promocija investicija*** – Promocija investicija je važan element, ali uz pridržavanje nivoa zaštite zdravlja, sigurnosti, radnih prava, ljudskih prava, okoliša i slično koji propisuju zakoni Bosne i Hercegovine. Stoga, Bosna i Hercegovina se neće odreći ili na neki drugi način derogirati propisani stepen

¹ Od ovog broja 38 sporazuma su sporazumi zaključeni sa drugim državama, dva sa međunarodnim organizacijama (OPIC i OPEC Fond), te dva koja su otkazana (sa Indijom i Italijom na njihov zahtjev) ali čije se odredbe i pravo pokretanja investicione tužbe protiv Bosne i Hercegovine u skladu s odredbama tih sporazuma primjenjuju dodatnih 15 odnosno 5 godina.

zaštite u tim zakonima, propisima ili standardima radi podsticanja ili promocije investicije iz druge ugovorne strane na svojoj teritoriji. U cilju olakšavanja investicija, Bosna i Hercegovina će objaviti ili na drugi način učiniti dostupnim svoje zakone i propise od opće primjene, kao i međunarodne sporazume koji mogu uticati na investicije investitora druge ugovorne strane. Isto će zahtijevati i od druge ugovorne strane radi zaštite prava svojih investitora.

4. ***Odgovorno investiranje*** – Strane investicije mogu dati pozitivan doprinos razvoju Bosne i Hercegovine, ali mogu i negativno uticati na okoliš, zdravlje, radna prava, ljudska prava ili druge javne interese. Postojeći sporazumi imaju vrlo malo ili nimalo odredaba kojima se utvrđuje odgovornost investitora u zamjenu za zaštitu koju dobijaju. Stoga je jedan od principa koji treba biti sadržan u budućim sporazumima Bosne i Hercegovine osiguravanje odgovornog ponašanja investitora. Ovo uključuje dvije dimenzije: maksimiziranje pozitivnog doprinosa koji investitori mogu donijeti društvima („činiti dobro“) i izbjegavanje negativnih uticaja („ne činiti štetu“).

5. ***Pravo države da reguliše u javnom interesu uz pružanje zaštite investicijama*** – Dok sporazumi o zaštiti investicija imaju za cilj doprinijeti povoljnoj investicionoj klimi, praksa je pokazala da oni neizbježno ograničavaju suverenitet država kao ugovornih strana u kreiranju domaćih politika. Imajući u vidu rastuću zabrinutost da takva ograničenja idu predaleko, posebno ako se kombinuju sa efikasnom primjenom, odredbe sporazuma moraju osigurati da Bosna i Hercegovina zadrži pravo da reguliše radi ostvarivanja ciljeva svojih javnih politika, uključujući ciljeve održivog razvoja (npr. za zaštitu okoliša, unaprjeđenje javnog zdravlja ili drugih društvenih ciljeva). Zaštita prava na regulisanje također može biti potrebna za provođenje ekonomskih ili finansijskih politika. Istovremeno, Bosna i Hercegovina će voditi računa da osiguravanje potrebnog prostora za regulisanje u javnom interesu ne bude pokriće za investicioni protekcionizam ili neopravdanu diskriminaciju investitora i investicija na svojoj teritoriji.

6. ***Reformisani i modernizirani mehanizam za rješavanje sporova između investitora i države*** – Arbitražna praksa pokazuje da postojeći mehanizam za rješavanje sporova između investitora i države ima značajne nedostatke koji su doveli u pitanje i njegov legitimitet. Države tužene u postupcima međunarodnih investicionih arbitraža zabrinute su da ih trenutni mehanizam izlaže dodatnim pravnim i finansijskim rizicima, često nepredviđenim u trenutku kada su zaključivale sporazum o zaštiti investicija i u okolnostima izvan jasnih povreda privatnog vlasništva, a da nužno ne donosi nikakve koristi u smislu dodatnih priliva direktnih stranih investicija. Također postoji bojazan da se u mehanizmu investitorima daje više prava u pogledu rješavanja sporova nego domaćim investitorima, da takav mehanizam vodi do tzv. „regulatornog zahlađenja“ (suzdržavanja od regulisanja radi izbjegavanja moguće tužbe), da rezultira nedosljednim arbitražnim odlukama, te da je nedovoljan u smislu osiguranja transparentnosti, odabira nezavisnih arbitara i

garantovanja pravilnog postupka. Stoga, budući sporazumi Bosne i Hercegovine moraju uključivati reformisani mehanizam u skladu sa najboljom praksom Evropske unije, UNCITRAL Radne grupe III i drugih važnijih reformskih foruma, a posebno podsticanje alternativnih oblika rješavanja sporova, preciziranje procedura i obaveza strana u sporu i sl.

7. **Sistemska konzistentnost** – Višestruka i višeslojna priroda režima uspostavljenog mrežom zaključenih sporazuma o zaštiti investicija za rezultat ima praznine, preklapanja i nedosljednosti između potpisanih sporazuma pojedinačno, između potpisanih sporazuma i drugih instrumenata međunarodnog prava koji utiču na investicije, ali i između potpisanih sporazuma i domaćih politika. U kontekstu Bosne i Hercegovine ovo se primarno odnosi na obavezu: 1) da svi sporazumi budu međusobno konzistentni, 2) da svi sporazumi budu u skladu sa drugim međunarodno preuzetim obavezama (politika EU – SSP, obaveze preuzete drugim bilateralnim i multilateralnim sporazumima i konvencijama, posebno u oblasti energije, klimatskih promjena, zaštite okoliša, radnih i ljudskih prava i slično), i 3) da svi sporazumi budu u skladu sa politikama Bosne i Hercegovine, posebno u oblasti politike direktnih stranih investicija.

U skladu sa utvrđenim principima, konkretni standardi zaštite investicija u sporazumima o kojima Bosna i Hercegovina bude vodila pregovore, uključujući druge relevantne odredbe će sadržavati sljedeće:

Definicija investicija: Da bi bila obuhvaćena sporazumom, investicija mora, između ostalog, biti izvršena ili stečena u skladu sa važećim zakonima ugovorne strane domaćina (zaštita investicije se odnosi nakon ulaganja – post-establishment) i mora ispunjavati indikativnu listu karakteristika, kao što su angažovanje kapitala ili drugih resursa, očekivanje dobiti ili profita, određeno trajanje ili preuzimanje rizika i preko kojih investitor obavlja značajne poslovne aktivnosti u državi domaćinu. Iz definicije investicije su isključena potraživanja novca koja proizilaze isključivo iz komercijalnih transakcija za prodaju roba i usluga, privatni fondovi, proftolio investicije, finansijski instrumenti kojima se trguje na neregulisanom tržištu (fjučersi, svopovi, forvardi, opcije i druge finansijske izvedenice) i sl.

Definicija investitora: Investitor je fizičko lice koje ima državljanstvo i prebivalište države porijekla investitora u skladu sa primjenjivim propisima. U slučaju dvojnog državljanstva, smatrat će se da investitor ima državljanstvo one države koje je dominantno i efektivno. Investitor je i pravno lice osnovano u skladu sa zakonom ugovorne strane, osim podružnica i predstavništava, koje ima sjedište uključujući značajne poslovne aktivnosti na teritoriji te ugovorne strane. Odredba uključuje i listu „značajnih poslovnih aktivnosti“ investitora ugovorne strane njegove države porijekla (kao što su registrovan ured ili uprava preduzeća, uspostavljeno sjedište preduzeća, broj i kvalifikacije uposlenih, stvaranje prometa na području ugovorne strane države porijekla i sl.).

Obuhvat: Zaštita investicija se odnosi na mjere države domaćina investicije, a koje se odnose na investitore i njihove investicije koje su izvršene u skladu sa zakonima države domaćina prije ili nakon stupanja na snagu međunarodnog sporazuma o zaštiti investicija. Međutim, tretman, povlastice ili prednosti koje je Bosna i Hercegovina odobrila nekoj trećoj državi po osnovu sporazuma o ekonomskim integracijama (područja slobodne trgovine, carinske unije, zajedničko tržište, ekonomska zajednica, monetarna unija – npr. EU) neće biti proširene na investitore i njihove investicije obuhvaćene tim sporazumom. Zaštita i odredbe sporazuma se ne primjenjuju na tužbe i sporove koji su nastali prije stupanja na snagu sporazuma niti na mjere Bosne i Hercegovine u oblasti zdravstvenog i penzionog osiguranja. Također, sporazum se ne odnosi na bilo koju obavezu koja može nastati u odnosu na specifične investicije investitora druge ugovorne strane.

Promocija investicija: Propisuje se da će ugovorne strane podsticati i dozvoliti uzajamne investicije u skladu sa svojim domaćim propisima, ali ne na način na koji bi se oslabio ili umanjio nivo zaštite koji obezbjeđuju domaći zakoni, propisi ili standardi o zdravlju, sigurnosti, radu ili zaštiti životne sredine.

Pravo na regulisanje: U preambuli i u cijelom sporazumu uvode se dodatne formulacije kako bi se ujednačili interesi investitora i države domaćina investicije, odnosno pravo ugovornih strana da uređuju unutar svojih teritorija. Poseban član o pravu na regulaciju potvrđuje pravo ugovornih strana da regulišu u odnosu na investicije i investitore u cilju postizanja legitimnih ciljeva javnih politika, kao što su zaštita javnog zdravlja, sigurnost, okoliš ili javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača ili promocija i zaštita kulturne raznolikosti, očuvanje živih i neživih iscrpivih prirodnih resursa, integriteta i stabilnosti finansijskog sistema. Sama činjenica da država reguliše, uključujući i modifikaciju svojih zakona, na način koji negativno utiče na investiciju ili ometa očekivanja investitora, uključujući njegova očekivanja dobiti, ne predstavlja kršenje obaveza ugovorene zaštite investicija prema sporazumu. Odluka ugovorne strane da ne odobri ili nastavi odobravati subvenciju, ukoliko za to ne postoji konkretna obaveza po zakonu ili ugovoru, neće se smatrati kršenjem sporazuma.

Definicija poštenog i pravičnog tretmana: Investicijama i povratu od investicija, kao i investorima u odnosu na njihove investicije, se odobrava pošten i pravičan tretman. Mjere ili niz mjera koje predstavljaju kršenje ovog standarda zaštite su, između ostalog, uskraćivanje pravde u krivičnom, građanskom ili upravnom postupku; kršenje pravilnog postupka, uključujući povredu transparentnosti u sudskim i upravnim postupcima, diskriminacija na nezakonitim osnovama, kao što su spol, rasa ili vjerska uvjerenja, neispunjavanje legitimnih očekivanja investitora u tačno određenim slučajevima, prinuda, prisila ili uznemiravanje investitora i sl. Kršenje druge odredbe sporazuma ili drugog sporazuma ne predstavlja kršenje ovog tretmana.

Tretman „pune zaštite i sigurnosti“: Ova odredba se odnosi na samo fizičku sigurnost investitora i investicija.

Nacionalni tretman i tretman najpovlaštenije nacije (MFN): Ugovorna strana odobrava investorima druge ugovorne strane i njihovim investicijama, kao i povratima

od investicija, tretman koji nije manje povoljan od onog koji odobrava u sličnim situacijama svojim vlastitim investitorima i njihovim investicijama i povratima od investicija ili investitorima bilo koje treće države i njihovim investicijama i povratima od investicija u odnosu na upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje i raspolaganje investicijom na svojoj teritoriji. Međutim, odobravanje nacionalnog i MFN tretmana se ograničava samo na „slične situacije“. Procjena „sličnih situacija“ će se zasnivati na ukupnim okolnostima koje se odnose na investitora ili na investiciju, uključujući poslovni sektor u kojem investitor djeluje, karakter, prirodu, cilj, trajanje i razloge mjere. Radi veće pravne sigurnosti, MFN tretman se neće proširiti na postupke rješavanja investicionih sporova u drugim međunarodnim investicionim ili trgovinskim sporazumima, kao i investicionim ugovorima koji se zaključuju između investitora i države domaćina investicije. Materijalne odredbe u drugim međunarodnim sporazumima same po sebi ne predstavljaju „tretman“ odobren prema MFN klauzuli. MFN i nacionalni tretman se ne primjenjuju na postupke javnih nabavki, subvencije i grantove, uključujući državne zajmove, garancije i osiguranje, kao ni na tretman, povlastice i privilegije koje proizilaze iz članstva ili pristupanja bilo kojoj postojećoj ili budućoj zoni slobodne trgovine, carinskoj uniji, ekonomskoj uniji, zajedničkom tržištu ili sličnom međunarodnom sporazumu u kojem je ugovorna strana već strana ili će to tek postati ili sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugim aranžmanima koji se djelimično ili u cjelini odnose na pitanja oporezivanja.

Definicija direktne i indirektne eksproprijacije: Ugovorne strane neće izvršiti direktno ili indirektno nacionalizaciju ili eksproprijaciju osim ukoliko je to u javnu svrhu, u skladu sa propisanom zakonskom procedurom, na nediskriminatoran način te uz plaćanje brze, adekvatne i efektivne kompenzacije. Međutim, u novim odredbama se pojašnjava pojam „direktne eksproprijacije“ i dalje uvodi definicija „indirektne eksproprijacije“, zajedno sa listom faktora koji se moraju uzeti u obzir za utvrđivanje postojanja indirektne eksproprijacije u svakom slučaju (kao što su ekonomski uticaj, trajanje mjere, obim u kojem mjera koja se procjenjuje sprječava ostvarivanje razumnih očekivanja investitora i karakter mjere). Nediskriminatorne mjere koje se usvajaju radi zaštite legitimnih ciljeva politika, kao što su zaštita javnog zdravlja, sigurnost, zaštita okoliša, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača te promocija i zaštita kulturne raznolikosti ne predstavljaju indirektnu eksproprijaciju.

Kompenzacija za gubitke: U slučaju da investicija pretrpi gubitak usljed rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, protesta i sličnih događaja, država domaćin investicije će u odnosu na povrat ili kompenzaciju odobriti tretman koji nije manje povoljan u odnosu na sopstvene investitore ili investitore bilo koje treće zemlje šta god od toga da je povoljnije.

Transferi vezani za investicije: Ugovorna strana će dozvoliti, nakon plaćanja poreznih i drugih obaveza, sve transfere koji se odnose na obuhvaćenu investiciju, bez ograničenja ili odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti i po tržišnom deviznom kursu na dan transfera. U okviru ove odredbe navodi se lista obuhvaćenih transfera, te se uvodi lista situacija kada država primjenjuje svoje zakone na pravičan i nediskriminatoran način, a koje se ne mogu tumačiti kao ograničenja transfera (bankrot, nesolventnost, zaštita prava

kreditora, izdavanje i trgovanje finansijskim izvedenicama, krivična djela ili prekršaji, prakse prevare, izvršenje međunarodnih presuda, usklađivanje sa zakonima o oporezivanju i dr). Detaljnije su obrazložena izuzeća koja se odnose na restriktivne mjere države u slučaju ozbiljnih poteškoća u platnom bilansu ili vanjskih finansijskih poteškoća.

Uskraćivanje beneficija: Ugovorna strana može uskratiti povlastice po sporazumu investitoru ili investiciji druge ugovorne strane ukoliko utvrdi da je taj investitor ili investicija u vlasništvu ili pod kontrolom fizičkog ili pravnog lica treće zemlje sa kojom ona ne održava diplomatske odnose ili prema kojoj usvaja ili održava mjere za održavanje međunarodnog mira i sigurnosti, uključujući zaštitu ljudskih prava u skladu sa Poveljom Ujedinjenih naroda i međunarodnim obavezama. Klauzula o uskraćivanju beneficija neće biti predmet prethodnog formalnog obavještenja.

Subrogacija: Ukoliko dođe do prijenosa prava po osnovu ugovora o subrogaciji, ugovorna strana domaćin investicije će priznati drugoj ugovornoj strani ili njenoj agenciji i prava koja je imao investitor u vezi investicije. Preneseno pravo ili zahtjev ne može biti veći od originalnog prava ili zahtjeva navedenog investitora.

Pitanja sigurnosti: Odredbe sporazuma ne mogu se tumačiti na način da sprječavaju ugovornu stranu da preduzima mjere u cilju zaštite interesa svoje sigurnosti.

Održivi razvoj: Potvrđuje se da se ugovorne strane obavezuju da će promovirati razvoj međunarodnih ulaganja na način da doprinesu ciljevima održivog razvoja. Uvodi se novi odjeljak sporazuma koji se odnosi na odredbe o promociji ciljeva održivog razvoja, korporativne društvene odgovornosti, te klimatskih promjena i tranzicije čiste energije. Potvrđuju se prava i obaveze koje su u ovim oblastima već preuzete u multilateralnim međunarodnim sporazumima, konvencijama i drugim međunarodnim pravnim aktima koje je Bosna i Hercegovina potpisala ili kojima je pristupila.

Rješavanje sporova između investitora i države: Mehanizam za rješavanje sporova između investitora i države omogućava investitoru iz jedne ugovorne strane da podnese zahtjev za rješavanje spora (i odgovarajuću monetarnu kompenzaciju) protiv druge ugovorne strane u kojoj je izvršio investiciju u slučaju da smatra da su neka njegova prava koja su mu omogućena sporazumom ugrožena ili narušena djelovanjem ili nedjelovanjem institucija države domaćina. Spor može podnijeti po sopstvenom izboru na rješavanje domaćem sudu, te međunarodnoj institucionalnoj ili *ad hoc* arbitraži. Iz obuhvata ovog mehanizma se isključuju tužbe koje se odnose na investicije izvršene kroz lažno predstavljanje, prikrivanje, korupciju ili ponašanje koje predstavlja zloupotrebu procesa. Također se isključuju sporovi koji ne bi bili mogući bez promjene korporativne strukture investitora koja je izvršena s glavnim ciljem da bi se podnijela tužba. Arbitražnim tribunalima se nalaže da u ranoj fazi odbace i zahtjeve koji su očigledno neutemeljeni ili bez zakonskog osnova.

Precizno se propisuje postupak koji investitor mora slijediti u slučaju da ima neriješeno pitanje ili spor sa državom domaćinom investicije kao i rokovi koji se u tom postupku moraju poštovati (postupak konsultacija).

Posebno se detaljno definiše mirno rješavanje sporova, kako bi se omogućilo da prije podnošenja tužbe, u procesu konsultacija, kao i u bilo kojoj fazi postupka dvije strane mogu pokušati spor riješiti mirnim putem (pregovori, mirenje, medijacija). Propisuje se šta zahtjev za mirno rješavanje spora sadrži, kome se podnosi, koji su rokovi za rješavanje spora, rokovi za zastaru i sl. Medijacija i drugi načini alternativnog rješavanja sporova, dostupni su stranama u toku cijelog postupka, bez uticaja na poziciju ili prava ugovornih strana prema relevantnom sporazumu i provode se prema pravilima koje dogovore strane u sporu. Također je definisano postupanje arbitražnog tribunala za osiguranje troškova, finansiranje treće strane, primjenjivo pravo i tumačenje, kao i transparentnost postupka (*Pravila UNCITRAL-a o transparentnosti u arbitraži između investitora i država zasnovana na ugovorima*).

Rješavanje sporova između ugovornih strana: Spor između ugovornih strana koji se odnosi na tumačenje ili primjenu sporazuma, a koji nije riješen kroz konsultacije ili druge diplomatske kanale, može biti podnesen, na zahtjev jedne ugovorne strane, na rješavanje putem arbitraže po UNCITRAL-ovim Arbitražnim pravilima, osim ukoliko se ugovorne strane ne dogovore drugačije.

„EU klauzula“: Uključuje se odredba koja osigurava da u slučaju da Bosna i Hercegovina postane država članica EU, obaveze Bosne i Hercegovine preuzete prema relevantnom sporazumu će se tumačiti i primjenjivati na način dosljedan obavezama koje proizilaze iz njenog članstva u Evropskoj uniji. Bosna i Hercegovina će poduzeti potrebne korake u ispunjavanju ovih obaveza.

Trajanje i otkazivanje sporazuma: Početni period trajanja sporazuma je 10 godina, uz mogućnost otkazivanja bilo kada nakon isteka tog inicijalnog perioda po propisanoj proceduri, a trajanje tzv „*sunset*“ klauzule, tj. perioda zaštite postojećih investicija nakon otkazivanja je pet godina.

Druga pitanja: Sva druga pitanja koja nisu sadržana ili pomenuta u ovim standardima i odredbama, bit će uređena u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini, obavezama preuzetim u drugim međunarodnim ugovorima, u skladu sa Bečkom konvencijom o pravu međunarodnih ugovora (1969.), najboljom praksom u svijetu i najboljim interesima Bosne i Hercegovine. Prijedlozi takvih rješenja će biti detaljno obrazloženi u Osnovi za vođenje pregovora i zaključivanje pojedinačnog sporazuma o unaprjeđenju i zaštiti investicija ili u zahtjevu za izmjenu Osnova za vođenje pregovora i zaključivanje pojedinačnog sporazuma o unaprjeđenju i zaštiti investicija, u skladu sa zakonom propisanom procedurom, te u izvještaju sa pregovora.